

Advies SGO: 20 april 2021
 Opgesteld door: FEZ/ 5.1.2e
 Agendapunt: Hoofdlijnennotitie ADR 2020

Korte Samenvatting

In de nu voorliggende Hoofdlijnennotitie presenteert de directeur van de Auditdienst Rijk zijn rijksbrede beeld over 2020. Waar relevant besteedt hij daarbij aandacht aan de bijzondere omstandigheden waarin de rijksdienst het afgelopen jaar verkeerde en heeft hij de lessen die de coronacrisis in dit verband opleverde zoveel mogelijk expliciet gemaakt. De notitie gaat achtereenvolgens in op: de controle van de jaarverslagen 2020, informatiebeveiliging, informatiehuishouding en uitvoeringsorganisaties. Het stuk is ingebracht ter bespreking, maar bevat geen beslispunten. Desgewenst kunt u inbrengen dat VWS in 2021 naar aanleiding van bevindingen over 2020 een verbeteraanpak inzet (zie hieronder).

Toelichting op getrouwheid en rechtmatigheid

Het rijksbrede beeld dat de directeur van de ADR schetst, is herkenbaar voor VWS. VWS is het enige ministerie dat een verklaring met beperking heeft gekregen van de ADR¹ omdat voor een totaalbedrag van € 694 mln. de *getrouwheid* van de uitgaven niet is vast te stellen. Oorzaak daarvan is het ontbreken van een deugdelijke onderbouwing van de feitelijke levering van gecontracteerde goederen en diensten. Dit houdt verband met de aanpak van COVID-19. In het Jaarverslag 2020 heeft VWS in de Bedrijfsvoeringsparagraaf gerapporteerd over de fouten en onzekerheden ten aanzien van de *rechtmatigheid*. Een groot deel van deze fouten en onzekerheden heeft betrekking op COVID-19-gerelateerde verplichtingen en uitgaven. Dit komt onder meer omdat inkoopprocedures niet zijn gevolgd en omdat in een aantal gevallen de Eerste en/of de Tweede Kamer niet, niet tijdig en/of niet schriftelijk zijn geïnformeerd over de te treffen maatregelen. Omdat dit ten onrechte het beeld zou kunnen scheppen dat deze middelen niet goed zijn besteed, heeft VWS in de bedrijfsvoeringsparagraaf ook uitgebreid toegelicht hoe het maatschappelijk belang is gediend met de afzonderlijke coronamaatregelen.

Advies/Uw eventuele inbreng in het SGO

U kunt desgewenst in het SGO inbrengen dat VWS in 2021 naar aanleiding van de bevindingen over vorig jaar een verbeteraanpak inzet, onder meer op het terrein van financiële administratie en verantwoording. Zonder uitpuittend te zijn, kan daarbij gedacht worden aan:

- o verbetering van de vastlegging van aangegane verplichtingen en gerelateerde uitgaven in de financiële administratie, betere omschrijvingen en archivering van relevante documentatie;
- o verspreiding en ontsluiting van informatie over beleidsinstrumenten, procedures en verantwoordingsprotocollen;
- o vastlegging van verantwoordingseisen ten aanzien van opdrachten en bijdragen aan derden en voor zover mogelijk reparatie van omissies uit 2020;
- o vergroting van kennis binnen het ministerie over de Comptabiliteitswet, de Rijksbegrotingsvoorschriften en daaronder hangende regelingen; en
- o gerichtere en meer proactieve control op begrotingsartikelen met de grootste risico's gedurende het hele jaar waardoor noodzakelijke reparaties worden beperkt.

De hiervoor genoemde aspecten dienen in ieder geval onderdeel te zijn van een meer grondige probleemanalyse en daaruit volgende verbeteraanpak die VWS in 2021 inzet. VWS schakelt daarbij externe deskundigheid in om te helpen. Doel daarvan is de kwaliteit en objectiviteit van de probleemanalyse te bevorderen en er tevens voor te zorgen dat er een verbeteraanpak komt die inhoudelijk ambitieus én realistisch is voor wat betreft de uitvoering ervan. Van belang is dat tekortkomingen in het financieel beheer duurzaam worden opgelost. De belastbaarheid van de VWS-organisatie en haar medewerkers zijn daarbij belangrijke aandachtspunten.

¹ De Algemene Rekenkamer heeft bezwaar gemaakt tegen het financieel beheer van VWS vanwege ernstige onvolkomenheden betreffende coronagerelateerde maatregelen.